



ลดดอกเบี้ย...ช่วยลูกค้าสู้ไวรัสโคโรนา ทำทนายผลประกอบการแบ่งกัไตรมาส 1/63

ECONOMIC BRIEF

ปีที่ 26 ฉบับที่ 3849

วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563

หลังจากที่การประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563 นำมาสู่การลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง 0.25% มาที่ 1.00% อันเป็นระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์นั้น ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ก็ได้นำร่องปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MRR และ MLR ตาม ทั้งนี้ ทิศทางดอกเบี้ยในประเทศที่ลดลงดังกล่าว คงมีผลช่วยเสริมทัพกับมาตรการผ่อนคลายทางการคลังต่างๆ ที่ทางการทยอยบังคับใช้ตั้งแต่ต้นปี เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจต่อประชาชนและภาคส่วนธุรกิจต่างๆ ที่ถูกซ้ำเติมจากการระบาดของไวรัสโคโรนา ขณะที่ สำหรับผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์นั้น การปรับลดอัตราดอกเบี้ยลักษณะดังกล่าว ย้ำภาพที่สถานการณ์ผลประกอบการไตรมาส 1/2563 จะอยู่ภายใต้หลายแรงกดดัน โดยเฉพาะเมื่อธนาคารพาณิชย์ที่เหลือทยอยประกาศปรับลดอัตราดอกเบี้ยเพิ่มเติม ดังนี้

▪ ลดดอกเบี้ย...ผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ย

แม้ในรอบนี้ ธนาคารพาณิชย์ไทยจะมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ (ลดลง 0.10-0.25%) และประจำ (ลดลง 0.05-0.25%) สำหรับนิติบุคคลและลูกค้าสถาบันต่างๆ ด้วย แต่เนื่องจากยังไม่สามารถรับรู้ต้นทุนที่ลดลงจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำดังกล่าวได้ทันที ขณะเดียวกัน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์สำหรับนิติบุคคลและสถาบันต่างๆ มีสัดส่วนประมาณ 20% ของเงินฝากทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้น จึงช่วยลดทอนผลจากการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมในขนาดที่มากกว่า (ลดลง 0.25%) และกระทบพอร์ตสินเชื่อในสัดส่วนที่มากกว่า ได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น โดยคาดว่า การปรับลดอัตราดอกเบี้ยในครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่อส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในไตรมาส 1/2563 ประมาณ 0.03-0.07% ต่อปี หรือคิดเป็นผลกระทบต่อกำไรสุทธิปี 2563 ประมาณ 2-5%

▪ คาดสถานการณ์สินเชื่อใหม่ที่ยังอ่อนแอตามภาวะการใช้จ่าย อันที่จริงแล้ว สินเชื่อเริ่มมีสัญญาณการชะลอตัวกว่าที่คาดตั้งแต่ช่วงไตรมาส 2/2562 ที่ผ่านมา ทำให้สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในไทยคงปิดปี 2562 ประมาณ 2.2% ซึ่งต่ำกว่าประมาณการเดิมที่ 3.0%

เปิดมาในช่วงเดือนแรกของปี 2563 โหมเมนต์ัมของสินเชื่อใหม่ โดยเฉพาะสินเชื่อสำหรับเอสเอ็มอีที่มีสัดส่วนถึงราว 40% ของสินเชื่อทั้งหมด ยังคงอ่อนแอต่อเนื่องตามภาวะการใช้จ่ายในประเทศและการชะลอตัวของการส่งออก อันทำให้คาดว่าสินเชื่อ ณ สิ้นไตรมาส 1/2563 จะขยายตัวมาอยู่ในกรอบประมาณ 2.0%-2.2% ซึ่งทรงตัวถึงชะลอลงจากสิ้นปี 2562 ขณะที่ ประเภทสินเชื่อที่ยังพอเติบโตได้ จะเป็นสินเชื่อรายย่อย อาทิ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่เน้นกลุ่มลูกค้าที่ยังมีอำนาจซื้อ ส่วนสินเชื่อที่ให้กับลูกค้ารายใหญ่นั้น แม้จะได้รับอานิสงส์จากความต้องการสินเชื่อของลูกค้ารายใหญ่บางกลุ่ม เพื่อรองรับโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของภาครัฐที่ผ่านการประมูลไป

แล้วในปีก่อนหน้า การลงทุนใน 5G หรือขยาย/ควมรวมกิจการ แต่ก็มีโอกาสที่จะเผชิญการชำระคืนหนี้ อันจำกัดการเติบโตของยอดสินเชื่อของลูกค้ากลุ่มนี้ได้

- **งานหลักในช่วงนี้ คงอยู่ที่การผลักดันมาตรการช่วยเหลือลูกค้า เพื่อประคองให้ก้าวข้ามสถานการณ์ที่ยากลำบาก** โดยในจังหวะที่ปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ทำให้ไม่สามารถคาดการณ์การปล่อยสินเชื่อใหม่ (New Booking) ได้มากนักนั้น ผู้นำหน่วยงานจึงไปอยู่ที่การดูแลลูกค้าปัจจุบันให้สามารถรับมือกับภาวะที่ยอดขายลดและรายได้ชะลอ ด้วยการ 1) สนับสนุนสภาพคล่องเพื่อต่อลมหายใจให้กับลูกค้า ผ่านโครงการสินเชื่อกับภาครัฐ อาทิ บสย. และธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ 2) ติดตามและปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ซึ่งนำมาสู่การปรับอัตราดอกเบี้ยให้กับลูกค้า ปรับเทอมหรือระยะเวลาของการชำระหนี้ให้เหมาะสมกับความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ของลูกค้าในระยะนี้ **ซึ่งสุดท้ายแล้ว ก็คงกลับมามีผลบางส่วนต่อรายได้ดอกเบี้ยรับของธนาคารพาณิชย์ไทยในไตรมาส 1/2563 เช่นกัน** แม้ว่าผลกระทบจากการปรับปรุงวิธีคิดค่าธรรมเนียมการชำระหนี้ก่อนกำหนด ดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ และค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับบัตรเดบิตและเอทีเอ็มที่ ธปท. ประกาศไว้ช่วงต้นปี 2563 อาจลดลงกว่าที่คาดไว้เดิม เนื่องจากประเด็นการปรับวิธีคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่มีผลกระทบมากสุดนั้น ได้ถูกเลื่อนออกไป เพื่อรอความพร้อมของการปรับปรุงตัวระบบ ให้สามารถคำนวณการคิด/ตัดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ดังกล่าว ให้สอดคล้องกับรายละเอียดของแนวปฏิบัติของ ธปท. ได้

กระนั้นก็ดี จากผลกระทบของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาต่อการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ทำให้คาดว่าเอ็นพีแอลของระบบธนาคารพาณิชย์ (ไทยและสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ) มีโอกาสขยับขึ้นในไตรมาส 1/2563 เข้าหาระดับ 3.05-3.10% จาก 2.98% ณ สิ้นปี 2562 ซึ่งจะมีผลให้ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งอาจยังเลือกคงระดับการตั้งสำรองหนี้ด้วยคุณภาพในระดับสูงต่อเนื่อง

โดยสรุป แม้มองออกไปในไตรมาสแรกของปี ธนาคารพาณิชย์คงต้องเผชิญภัยหินหลายประการ ทั้งการลดดอกเบี้ย การชะลอตัวของสินเชื่อ ปัญหาคุณภาพหนี้ และการช่วยเหลือลูกค้าที่เผชิญปัญหาเศรษฐกิจในมิติต่างๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ด้วยบทบาทการเป็นตัวกลางทางการเงินหลักของระบบเศรษฐกิจไทย จึงถือเป็นกลไกสำคัญที่จะส่งผ่านนโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำของทางการ รวมถึงมีบทบาทในการช่วยเหลือลูกค้าในยามที่ประสบปัญหา เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถก้าวข้ามช่วงของภาวะที่ยากลำบากนี้ไปด้วยกัน

นอกจากนี้ แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะเผชิญความเสี่ยงเฉพาะหน้า โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ช้างต้นแต่ด้วยสถานะของระบบธนาคารพาณิชย์ที่แข็งแกร่ง ไม่ว่าจะเป็นอัตราส่วนค่าเผื่อสำหรับหนี้ด้วยคุณภาพ (NPL Coverage Ratio) ที่สูงกว่า 1.4 เท่าของหนี้ด้วยคุณภาพทั้งหมด อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่สูงถึง 19.2%¹ ณ สิ้นปี 2562 รวมถึงสภาพคล่องที่ยังอยู่ในระดับสูง ทำให้มั่นใจว่าระบบการเงินไทยยังคงแข็งแกร่งและมีความสามารถที่จะรองรับความเสี่ยงต่างๆ ทั้งที่ปรากฏขึ้นแล้วและอาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้หรือบุคคลใดในความเสียหายจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

¹ ข้อมูล ธปท.